

Sygnatura akt VIII C 838/14

\$%\$VIII/C/838/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 22-05-2015 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu VIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Martyniec

Protokolant: Karolina Szewczyk

po rozpoznaniu w dniu 8-05-2015r. we Wrocławiu na rozprawie sprawy

z powództwa R. J., J. P.

przeciwko Politechnice (...)

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej Politechniki (...) na rzecz powodów R. J. i J. P. kwotę 35578,12 zł (trzydzieści pięć tysięcy pięćset siedemdziesiąt osiem zł dwanaście gr) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 11 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty;

II. umarza postępowanie w części, tj. co do odsetek żądanych w pozwie do dnia 5 września 2012r.;

III. oddala dalej idące powództwo;

IV. zasądza od strony pozwanej na rzecz powodów kwotę 3730 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 838/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 4 listopada 2013 r. powodowie R. J. i J. J., reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego, wnieśli o zasądzenie na ich rzecz od strony pozwanej Politechniki (...) we W. kwoty 39.574,94 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od:

- kwoty 19.181,87 zł od dnia 12 lipca 2012 r. do dnia zapłaty,
- kwoty 20.392,07 zł od dnia 19 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty.

Jednocześnie wnieśli o zasądzenie na ich rzecz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu podali, iż strona pozwana była investorem zadania inwestycyjnego Centrum Studiów (...) realizowanego w ramach projektu „Międzyuczelniane Centrum (...) Technologiczne T. we W.". Generalnym wykonawcą była spółka (...) S.A. z siedzibą w T.. Wskazali, iż wykonywali oni prace budowlane dla generalnego wykonawcy na podstawie zawartej w dniu 29 marca 2012 r. umowy nr (...). Prace te obejmowały zabezpieczenie przeciwpożarowe konstrukcji stalowych kładki wraz z zabudową płytami gipsowo – kartonowymi, zabezpieczenie nadproży i wykonywanie dylatacji w pomieszczeniu garażowym na poziomie -1,0. Z tytułu wykonania umowy powodowie mieli otrzymać wynagrodzenie ryczałtowe na podstawie faktury VAT w kwocie 55.350 zł brutto. Powodowie podali, że wykonali roboty w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego o ogólnej wartości 39.968,24

zł, co stanowi 72,2% zaawansowania wykonania robót. Zleceniodawca - generalny wykonawca odebrał wykonane prace na podstawie protokołu odbioru robót bez usterek, zgodnie z wymogami dokumentacji technicznej. W związku z zawartą umową powodowie wystawili w dniu 12 czerwca 2012 r. fakturę VAT nr (...) na kwotę 19.372,50 zł brutto oraz w dniu 19 lipca 2012 r. fakturę VAT nr (...) na kwotę 20.595,74 zł. Powodowie wyjaśnili, że zgodnie z umową od powyższych kwot potrącili 0,8 % wartości brutto, tj. łączną kwotę 393,30 zł brutto z tytułu opłat za media i organizację placu budowy. Generalny wykonawca nie uiszczył należności wynikających z faktur, w związku z czym powodowie zwrócili się o zapłatę do inwestora. Kierowane wezwania do zapłaty okazały się jednak bezskuteczne.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, wydanym w dniu 28 listopada 2013r. (w sprawie o sygn. akt V GNC 4857/13), Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej uwzględnił powództwo w całości.

Strona pozwana złożyła sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa. Zaprzeczyła, iż ponosi solidarną odpowiedzialność za zapłatę wynagrodzenia strony powodowej, gdyż brak było zgody inwestora na zawarcie umowy przez wykonawcę z podwykonawcami. Wskazała, że generalny wykonawca (...) S.A. w dniu 5 kwietnia 2012 r. przedstawił do akceptacji projekt umowy nr (...), której stroną byli podwykonawcy - powodowie, działający pod firmą (...) S.C. W odpowiedzi z kwietnia 2012 r. strona pozwana nie wyraziła zgody na zawarcie ww. umowy. Podała, że następnie w dniu 14 maja 2013 r. generalny wykonawca przedłożył projekt umowy, który uwzględnił zastrzeżenia strony pozwanej i został przez nią zaakceptowany. Zarzuciła jednak, że umowa łącząca generalnego wykonawcę z powodami jest umową o pierwotnym brzemieniu, któremu się sprzeciwiła, dlatego też nie ponosi solidarnej odpowiedzialności z generalnym wykonawcą. Strona pozwana zarzuciła również, że żądanie powodów jest zawyżone, gdyż wykonali oni jedynie około 54% prac, a pozostałe do wykonania prace zostały wycenione przez powodów na kwotę 25.369,14 zł brutto, czyli o 10.073,74 zł mniej niż kwota żądana. Strona pozwana podniosła również, że powodowie nie dołączyli do wystawionej przez siebie faktury dokumentów rozliczeniowych ani raportu z postępu robót wymaganych – zgodnie z umową - do wypłaty wynagrodzenia, a zatem dochodzone pozwem roszczenie nie jest jeszcze wymagalne. Zarzuciła ponadto, że z każdej faktury generalny wykonawca był uprawniony do potrącenia 10 % wartości umowy brutto celem zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz ryczałt za opłaty za media i organizację placu budowy w wysokości 0,8% wynagrodzenia brutto, od wartości wskazanej w fakturach. Zatem kwoty wskazane w fakturach, powinny być pomniejszone łącznie o kwotę 4.316,57 zł. Strona pozwana zwróciła także uwagę na fakt, że z każdej faktury generalny wykonawca był uprawniony do potrącenia kar umownych z tytułu wadliwego wykonania prac i opóźnienia w wykonaniu prac wskazanych w protokole odbioru. W związku z tym, że termin wykonania robót upływał w dniu 10 maja 2012 r., a zostały one zgłoszone do odbioru w dniu 19 lipca 2012 r., strona pozwana podniosła zarzut potrącenia kar umownych za opóźnienie w wykonaniu robót w wysokości 2.883,30 zł, licząc 0,2 % wynagrodzenia za każdy dzień opóźnienia, a także kwoty 3.099,60 zł licząc 0,5% wynagrodzenia za każdy dzień opóźnienia w usunięciu wad i usterek. Ponadto potrąceniu podlega również kwota 1.000 zł zgodnie z § 19 ust.2 umowy. Zarzuciła także, że domaganie się wynagrodzenia za wadliwie wykonane prace stanowi nadużycie prawa podmiotowego w rozumieniu art. 5 k.c. Zakwestionowała również, iż ponosi odpowiedzialność z tytułu należności ubocznych, jakimi są odsetki.

Na rozprawie w dniu 19 września 2014 r., które to stanowisko zostało również przedstawione w załączniku do protokołu, powodowie sprecyzowali, iż generalny wykonawca uzyskał zgodę strony pozwanej na realizację robót, jako podwykonawca zgodnie z zakresem określonym w umowie. Inwestor nie kwestionował zaś istotnych postanowień umowy, takich jak przedmiot prac i wynagrodzenie. Wyjaśnili, iż żądają zasądzenia odsetek ustawowych od daty podjęcia wiadomości o nie zapłaceniu przez inwestora jako solidarnie zobowiązanego z wykonawcą kwot dochodzonych pozwem. Zarzucili także, że opóźnienie w rozpoczęciu prac wynikało z winy kierownika budowy, który nie przekazał im w terminie placu budowy. Przystąpili oni do prac, w terminach przez niego wskazanych, jednak prace zabezpieczenia przeciwpożarowego objęte umową nie mogły być realizowane, gdyż nie były jeszcze wykonane elementy konstrukcyjne przewidziane do zabezpieczenia. Dlatego też termin zabezpieczenia był przesuwany z przyczyn niezależnych od powodów.

Na rozprawie w dniu 8 maja 2015 r. powodowie wnieśli o zasądzenie odsetek od całej kwoty od dnia 6 września 2012 r. do dnia zapłaty, ograniczając żądanie w tym zakresie.

W toku postępowania stanowisko strony pozwanej pozostało bez zmian.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 kwietnia 2010 r. Politechnika (...) jako zamawiający i konsorcjum wykonawców: (...) S.A. i (...) S.A. jako wykonawca zawarli umowę o roboty budowlane nr (...) /DB/PWr/9/I/9/04/2010, przedmiotem której była budowa Centrum Studiów (...) realizowanej w ramach projektu pn. „Międzyuczelniane Centrum (...) Technologiczne ‘T.’ we W.” przy ul. (...) we W..

Zgodnie z § 5 strony ustaliły następujące terminy wykonania robót budowlanych: rozpoczęcia - 4 maja 2010 r. i zakończenia - 30 czerwca 2012 r. Wskazały również, że przedmiot umowy zostanie zakończony do dnia 31 lipca 2012 r.

W § 12 ust. 2 strony ustaliły, że do zawarcia przez wykonawcę umowy z podwykonawcą wymagana jest zgoda zamawiającego. W tym celu wykonawca przedłożył zamawiającemu umowę z podwykonawcą lub jej projekt, wraz z częścią dokumentacji dotyczącej wykonywania robót określonych w umowie lub projekcie. Jeżeli zamawiający w terminie 14 dni od przedłożenia mu wymaganych dokumentów nie zgłosił na piśmie sprzeciwu lub zastrzeżeń, uważa się, że wyraził zgodę.

Stosownie do § 19 ust. 2 wszystkie doręczenia dokonywane na adresy wskazane w niniejszej umowie uznaje się za skuteczne pod ostatnio znanym adresem – z chwilą dokonania pierwszego awiza.

Dowód: - umowa o roboty budowlane nr (...) /DB/PWr/9/I/9/04/2010 z dnia 26.04.2010 r. k.101-107.

W dniu 29 marca 2012 r. powodowie R. J. i J. J., w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej (...) S.C., zawarli umowę o roboty budowlane ze spółką (...) S.A. w T., która była generalnym wykonawcą zadania pod nazwą Centrum Studiów (...) realizowanego w ramach projektu o nazwie „Międzyuczelniane Centrum (...) Technologiczne ‘T.’ we W.” przy ul. (...). Wymieniona spółka zleciła powodom – jako podwykonawcy – wykonanie kompleksowego zabezpieczenia przeciwpożarowego, które zostały określone w dokumentacji projektowej.

Zakres robót, zgodnie z § 2 ust. 1 umowy, obejmował:

- dostawę i kompleksowe wykonanie zabezpieczenia ppoż. konstrukcji stalowej kładki do odporności EI-120 wraz z budową zabezpieczonej konstrukcji stalowej płytami gipsowo – kartonowymi;
- dostawę i kompleksowe wykonanie zabezpieczenia ppoż. konstrukcji stalowej nadproży do odporności EI-120 w osiach G-L/1-5 na II piętrze budynku T.,
- dostawę i kompleksowe wykonanie dylatacji w pomieszczeniu garażu do odporności ogniowej EI-120 na poziomie -1,0.

Strony ustaliły, iż rozpoczęcie robót nastąpi 10 kwietnia 2012 r., a całość prac zakończona zostanie do 10 maja 2012 r. Terminy wykonania robót mogły ulec zmianie w wypadku przerwy w realizacji robót wynoszącej więcej niż 10 dni robocze i wynikającej z opóźnienia w przekazaniu powodowi terenu budowy, nieprzedłożenia pozwolenia na budowę w dniu przekazania terenu budowy, bądź z przerw w realizacji robót powstałych z przyczyn zawinionych przez spółkę (...) i potwierdzonych wpisem do dziennika budowy (§ 3 ust. 1 i 2 umowy).

Strony ustaliły ryczałtową kwotę w wysokości 0,8% wartości brutto przedmiotu umowy z tytułu opłat za media i organizację placu budowy. Płatności partycypacyjne podwykonawcy na rzecz generalnego wykonawcy realizowane miały być poprzez kompensatę z najbliższej faktury przerobowej płatnej na rzecz podwykonawcy przez generalnego wykonawcę (§ 6 ust. 1 i 2 umowy).

Za wykonanie prac zabezpieczenia przeciwpożarowego powodowie mieli otrzymać wynagrodzenie w ryczałtowej kwocie 55.350 zł brutto (§ 9 ust. 1 umowy).

Rozliczenie za wykonane prace miało nastąpić fakturą VAT wystawioną na podstawie protokołu odbioru. Dopuszczalne było przy tym rozliczenie prac częściowymi fakturami VAT za wykonane i odebrane roboty. Podstawą do wystawienia faktury częściowej miał być protokół częściowego odbioru robót. Wraz z fakturą VAT powód był zobowiązany każdorazowo złożyć dokumenty rozliczeniowe oraz raporty z postępu robót. Wynagrodzenie częściowe i końcowe miało być płatne w terminie 30 dni, licząc od daty doręczenia spółce (...) prawidłowo wystawionej faktury VAT (§ 10 i 11 umowy).

Strony ustaliły również zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 10% wynagrodzenia brutto. Zgodnie z umową zabezpieczenie miało zostać utworzone poprzez zatrzymanie kwoty z każdej faktury podwykonawcy, chyba że podwykonawca wcześniej przedłoży zaakceptowaną przez generalnego wykonawcę gwarancję (§ 13 umowy).

Powód zobowiązał się do zapłaty na rzecz spółki (...) kar umownych, m.in. za niedotrzymanie terminu zakończenia robót będących przedmiotem umowy, w wysokości 0,2 % wynagrodzenia umownego brutto za każdy dzień opóźnienia, a także za opóźnienie w usunięciu wad i usterek w wysokości 0,5 % wynagrodzenia brutto za każdy dzień opóźnienia. (§ 14 umowy).

Dowód: - Umowa nr (...), k. 36-44.

(...) S. w dniu 5 kwietnia 2012 r. przedstawił do akceptacji stronie pozwanej projekt umowy nr (...), pismem z dnia 12 kwietnia 2012 r. strona pozwana nie wyraziła zgody na zawarcie powyższej umowy, zarzucając, że w § 5 ust. 2 widnieje Pani A. Ł., której funkcje od 4 kwietnia 2012 r. przejął Pan J. W., a ponadto umowa nie implementuje zapisu § 12 ust. 8 umowy nr (...)/9/04/2010 z dnia 26. kwietnia 2010 r. Powołany zapis § 12 ust. 8 umowy o GW brzmiał: „Rozliczenie z wykonawcami prowadzi Wykonawca. Zamawiający wymaga, aby rozliczenia z podwykonawcami regulowane były w cyklach nie dłuższych niż kwartalne (faktury przejściowe wystawiane nie rzadziej niż po upływie każdego kwartału), termin płatności nie dłuższy niż 30 dni, a ostateczne rozliczenie z podwykonawcą nastąpić musi przed ostatecznym rozliczeniem Wykonawcy z Zamawiającym, Zamawiający żąda, aby takie same warunki dotyczące sposobu rozliczenia i terminu płatności przyjęte były w umowach podwykonawcy z dalszym podwykonawcą – w tym celu Wykonawca w umowie z podwykonawcą i podwykonawca w umowie z dalszym podwykonawcą powinien zastrzec taką konieczność”.

W dniu 14 maja 2012 r. generalny wykonawca przedłożył projekt umowy, który uwzględnił zastrzeżenia strony pozwanej, w związku z czym umowa została zaakceptowana przez stronę pozwaną.

Umowa zawarta z powodami została według pierwszego przedłożonego stronie pozwanej projektu.

Dowód: - pismo strony pozwanej z 12.04.2012 r., k. 100,

- pismo strony pozwanej z 14 maja 2012 r., k. 182,

- zeznania świadka M. P., protokół elektroniczny, k. 249.

Z powodu opóźnienia w prowadzeniu inwestycji przez generalnego wykonawcę, pracownicy powoda nie mogli przystąpić do wykonywania prac w ustalonym terminie.

Dowód: - zeznania świadka M. M., protokół elektroniczny, k. 208,

- przesłuchanie powoda R. J., k. 292.

Zakres prac wykonanych przez powodów obejmował:

- dostawę materiałów i dylatację wewnętrzną pomieszczeń podziemnych (garażu) do odporności ogniowej EI-120,

- dostawę i kompleksowe wykonanie zabezpieczenia ppoż. konstrukcji stalowej nadproży do odporności EI-120 w osiach G-L/1-5 na II piętrze budynku T., w tym natryski substancją termoizolacyjną konstrukcji stalowych,

- zabezpieczenie przeciwpożarowe konstrukcji stalowej kładki, w części, tj. podkład, uzupełnienie podkładu i natrysk substancją termoizolacyjną konstrukcji stalowych. Nie została zaś wykonana obudowa zewnętrzna z gipsowo - kartonowych płyt osłonowych.

Dowód: - zeznania świadka M. M., protokół elektroniczny, k. 208,

- zeznania świadka W. J., protokół elektroniczny, k. 208,

- zeznania świadka A. G., protokół elektroniczny, k. 250,

- przesłuchanie powoda R. J., k. 292,

- przesłuchanie powódki J. P., k. 291.

W dniu 1 czerwca 2012 r. powodowie, kierownik budowy J. S. (1) oraz kierownik kontraktu J. W. sporządzili protokół odbioru wykonanych przez powodów robót, w którym stwierdzili częściowe wykonanie przedmiotu umowy w zakresie zabezpieczenia ogniowego konstrukcji stalowej. Zaawansowanie wykonanych robót określono na 72,211 %, a ich wartość na 45.000 zł brutto.

Wpisane zostały następujące uwagi do stanu robót:

I. należy dokończyć natrysk przy połączeniu blachą trapezową dachu,

II. wykonać zabezpieczenie p.poz. pasa dolnego konstrukcji,

III. oczyścić zachlapanie w trakcie robót elementy elewacji, schodów, pylonu itp.

Wszystkie usterki zostały na bieżąco usunięte przez powodów.

Dowód: protokół odbioru częściowego robót, k. 30-33,

- zeznania świadka M. M., protokół elektroniczny, k. 208.

- przesłuchanie powoda R. J., k. 292,

- przesłuchanie powódki J. P., k. 291.

W dniu 12 czerwca 2012 r. powodowie wystawili na rzecz spółki (...) fakturę VAT nr (...) na kwotę 19.372,50 zł brutto oraz fakturę VAT nr (...) na kwotę 20.595,74 zł, za wykonane prace zabezpieczenia przeciwpożarowego.

Dowód: faktury VAT nr (...), k. 34-35.

(...) S. wystawił dwie faktury VAT nr (...) z dnia 30 czerwca 2012 r. na kwotę 190,63 zł brutto i nr (...) z dnia 25 sierpnia 2012 r. na kwotę 202,67 zł brutto, która to należność została potrącona z faktur wystawionych przez powodów.

Dowód: -faktury VAT nr (...), k. 11-12.

Pismem z dnia 2 lipca 2012 r. – doręczonym w dniu 3 lipca 2012 r. – strona pozwana złożyła spółce (...) oświadczenie o odstąpieniu od umowy z 26 kwietnia 2010 r. z wyłącznej winy wykonawcy, o czym poinformowała powodów, wzywając ich do zakończenia prac będących w toku, zabezpieczenia ich oraz współudziału w inwentaryzacji wykonanych robót budowlanych.

Dowód: - pismo strony pozwanej z 2 lipca 2012 r., k. 28-29,

- pismo strony pozwanej z 6 lipca 2012 r., k. 27.

Pismem z dnia 28 sierpnia 2012 r. powodowie przekazali kierownikowi budowy J. S. (2) dokumentację wykonanych robót.

Dowód: - pismo z dnia 28 sierpnia 2012 r., k. 15-17.

(...) S. nie wykonała inwentaryzacji prac, w związku z czym czynność ta zlecona została firmie zewnętrznej. Inwentaryzacja dokonana została przez mgr. I. S. F. we wrześniu 2012 r. Do tego czasu część prac wykonanych przez powodów w postaci natrysku substancją termoizolacyjną konstrukcji stalowych kładki uległa degradacji.

Dowód: - kosztorys inwestorski z dnia 3 września 2012 r., k. 114-116,

- zeznania świadka M. P., protokół elektroniczny, k. 249,

- zeznania świadka A. G., protokół elektroniczny, k. 250.

Postanowieniem z dnia 27 lipca 2012 r. Sąd Rejonowy w Tarnowie (sygn. akt V GU 17/12) ogłosił upadłość (...) S.A. z siedzibą w T. z możliwością zawarcia układu. Postanowieniem z dnia 10 sierpnia 2012 r. Sąd Rejonowy w Tarnowie (sygn. akt V GUu 1/12) zmienił sposób prowadzenia postępowania upadłościowego na postępowanie obejmujące likwidację majątku upadłego.

Dowód:- postanowienie z dnia 27 lipca 2012 r. k. 26,

- postanowienie z dnia 10 sierpnia 2012 r. k. 25.

W dniu 10 grudnia 2012 r. powodowie zgłosili wierzytelność w kwocie 39.643,24 zł w postępowaniu upadłościowym.

Dowód: -zgłoszenie wierzytelności, k. 20-24.

Powodowie nie otrzymali żadnego wynagrodzenia za wykonane prace.

Dowód:- przesłuchanie powoda R. J., k. 292,

- przesłuchanie powódki J. P., k. 291.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo okazało się zasadne i podlegało uwzględnieniu w przeważającej części. Powodowie dochodzili niniejszym pozwem wynagrodzenia za roboty budowlane, wykonane na podstawie umowy zawartej z generalnym wykonawcą inwestycji należącej do strony pozwanej.

Strona pozwana wnosila o oddalenie powództwa, podnosząc, iż nie ponosi odpowiedzialności za zapłatę wobec powodów, albowiem nie wyraziła zgody na zawarcie umowy. Ponadto podniosła zarzut potrącenia wierzytelności wynikających z kar umownych. Kwestionowała także wymagalność roszczenia powodów i termin od którego powodowie żądali zasądzenia odsetek ustawowych.

Bezspornym było, iż powodowie R. J. i J. J., prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) Spółka cywilna, byli podwykonawcami robót budowlanych polegających na wykonaniu zabezpieczenia przeciwpożarowego w ramach zadania inwestycyjnego pod nazwą Centrum Studiów (...) realizowanej w ramach projektu pn. „Międzyuczelniane Centrum (...)Technologiczne ‘T.’ we W.”. Generalnym wykonawcą robót było konsorcjum (...) S.A. (lider konsorcjum)

i (...) S.A. (członek konsorcjum), a inwestorem Politechnika (...) we W.. Umowę o podwykonawstwo robót we wskazanym zakresie powodowie zawarli w dniu 29 marca 2012 r.

Zgodnie z treścią normy art. 647¹ § 1 i 2 k.c. w umowie o roboty budowlane zawartej między inwestorem a wykonawcą (generalnym wykonawcą) strony ustalają zakres robót, które wykonawca będzie wykonywał osobiście lub za pomocą podwykonawców. Do zawarcia przez wykonawcę umowy o roboty budowlane z podwykonawcą jest wymagana zgoda inwestora. Jeżeli inwestor w terminie 14 dni od przedstawienia mu przez wykonawcę umowy z podwykonawcą lub jej projektu, wraz z częścią dokumentacji dotyczącej wykonania robót określonych w umowie lub projekcie, nie zgłosi sprzeciwu lub zastrzeżeń, uważa się, że wyraził zgodę na zawarcie umowy. W myśl przepisu art. 647¹ § 5 k.c. zawierający umowę z podwykonawcą oraz inwestor i wykonawca ponoszą solidarną odpowiedzialność za zapłatę wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę. Z istoty solidarnej odpowiedzialności wynika przy tym, że powód mógł żądać spełnienia świadczenia (zapłaty wynagrodzenia) od obu dłużników łącznie, lub od każdego z nich osobna (art. 366 § 1 k.c.).

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutu braku zgody inwestora na zawarcie umowy, zważyć należy, że w świetle całości okoliczności faktycznych w istocie zgoda ta istniała. Brak pierwotnej zgody Politechniki (...) wystąpił wyłącznie z uwagi na pominięcie w umowie zapisu, który był bezprzedmiotowy, gdyż dotyczył stosunku podwykonawcy z dalszymi podwykonawcami. Powodowie wykonywali całość prac samodzielnie, nie posługując się dalszymi podwykonawcami. Drugi zaś zarzut dotyczył nieprawidłowego oznaczenia kierownika projektu ze strony generalnego wykonawcy A. Ł., gdyż jej funkcję od 4 kwietnia 2012 r. przejął J. W..

Dokonując oceny całości zgromadzonego materiału dowodowego Sąd uznał, że powyższe zarzuty jako nieistotne, nie mogły przesądzić o braku zgody w zakresie istotnych postanowień umowy. Tym bardziej, że w dniu 14 maja 2012 r. generalny wykonawca przedłożył projekt umowy, który uwzględnił zastrzeżenia strony pozwanej, a ona zaakceptowała go w całości.

Przesądżając zatem, iż strona pozwana zaakceptowała umowę zawartą pomiędzy (...) S.A. a powodami w zakresie, w jakim zobowiązali się do wykonania zabezpieczenia przeciwpożarowego w inwestycji strony pozwanej, w zamian za zapłatę wynagrodzenia w kwocie 55.350 zł, a roboty te zostały wykonane w części, co wynika z protokołu odbioru, Sąd uznał, iż bez wątpienia strona pozwana ponosi solidarną odpowiedzialność z generalnym wykonawcą za zapłatę wynagrodzenia z tej umowy.

Mając jednak na uwadze, że powodowie nie wykonali całości zleconych im prac, powyżej wskazana kwota ulec musiała proporcjonalnemu zmniejszeniu, zgodnie z wystawionymi przez nich fakturami. Możliwość przyjmowania wykonanych robót częściowo, w miarę ich ukończenia, za zapłatą odpowiedniej części wynagrodzenia, wynika z art. 654 k.c. i została również potwierdzona w umowie z dnia 29 marca 2012 r. W ocenie Sądu nie budził przy tym wątpliwości zakres robót częściowo wykonanych przez powodów co do kompleksowego wykonania zabezpieczenia przeciwpożarowego, albowiem został on potwierdzony protokołem odbioru częściowego, który nie był przez stronę pozwaną kwestionowany. Okoliczność te potwierdzone zostały również zeznaniami świadków. Z dowodów tych wynikało, że zostały wykonane: dostawa materiałów i dylatacja wewnętrzna pomieszczeń podziemnych (garażu) do odporności ogniowej EI-120, dostawa i kompleksowe wykonanie zabezpieczenia ppoż. konstrukcji stalowej nadproży do odporności EI-120 w osiach G-L/1-5 na II piętrze budynku T., a także zabezpieczenie przeciwpożarowe konstrukcji stalowej kładki, w części, tj. podkład, uzupełnienie podkładu i natrysk substancją termoizolacyjną konstrukcji stalowych. Nie została zaś wykonana obudowa zewnętrzna z gipsowo - kartonowych płyt osłonowych – z uwagi na odstąpienie przez stronę pozwaną od umowy z Konsorcjum Wykonawców i wezwanie powodów do zakończenia prac w toku i opuszczenia placu budowy. Wskazanie w inwentaryzacji powykonawczej, że zabezpieczenie przeciwogniowe konstrukcji kładki wykonane zostało w około 50% mogło wynikać z tego, że wskutek warunków atmosferycznych degradacji uległa masa, którą powodowie pokryli konstrukcję stalową. Poza tym była to jedynie ocena szacunkowa osób dokonujących inwentaryzacji. Wskazać w tym miejscu należy, że zgodnie z kosztorysem, w oparciu o który ustalone zostało wynagrodzenie w umowie zawartej przez powodów, obudowa płytami karton- gips konstrukcji

stalowej kładki po wcześniejszym natrysku masy przeciwoogniowej była wyceniona na 12.504,34 zł (k. 46-47). Zatem tylko w tym zakresie nie było należne powodom wynagrodzenie.

Bezzasadne okazały się również zarzuty strony pozwanej związane z nienależytym wykonaniem przez powodów tej części prac, za które domaga się wynagrodzenia.

W pierwszej kolejności, jako nietrafny należy ocenić zarzut, że domaganie się wynagrodzenia za wadliwie wykonane prace stanowi nadużycie prawa podmiotowego w rozumieniu art. 5 k.c. Wadliwe wykonanie robót może bowiem rodzić odpowiedzialność ich wykonawcy z tytułu rękojmi (art. 637 i 638 w zw. z art. 656 k.c.), bądź uzasadniać jego odpowiedzialność odszkodowawczą na zasadach ogólnych (art. 471 k.c.). W tej sytuacji nie sposób więc uznać, że sprzeczne z zasadami współzycia społecznego jest domaganie się przez powoda zapłaty wynagrodzenia wynikającego z zawartej umowy.

Zauważyć również należy, że wady, na których istnienie wskazywała strona pozwana, nie miały charakteru istotnego. Jeżeli zaś wykonany obiekt nie wykazuje wad istotnych, tj. czyniących go niezdatnym do użytku zgodnie z przeznaczeniem lub sprzeciwiających się w sposób wyraźny umowie, jego oddanie powoduje wymagalność wierzytelności o wynagrodzenie (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 1998 r., I CKN 520/97, OSNC 1998/10/167; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2012 r., II CSK 213/11, LEX nr 1133803). W świetle dokonanych ustaleń faktycznych, zdaniem Sądu, brak jest jednak w ogóle podstaw do stwierdzenia, że wykonane przez powoda roboty były dotknięte wskazywanymi przez stronę pozwaną wadami.

Rozbieżność w twierdzeniach stron co do jakości wykonanych prac, wynika również z czasu, w jakim sporządzana była inwentaryzacja powykonawcza. Sąd dał wiarę świadkom, iż z uwagi na upływ kilku miesięcy od przekazania placu budowy przez powodów do momentu kontroli wykonanych prac przez S. F., działającego z ramienia strony pozwanej, degradacji uległy niektóre elementy zabezpieczenia przeciwpożarowego. W związku z czym, pomimo ich prawidłowego wykonania, konieczne było ściągnięcie zabezpieczenia w postaci pianki natryskowej i ponowne wykonanie robót. Nie ma jednak podstaw, aby kosztami powyższego obarczać powodów.

Biorąc pod uwagę powyższe, stwierdzić należało, że powodowie faktycznie prawidłowo wykonali roboty, za które mogli domagać się wynagrodzenia. Kwota wynikająca z wystawionych przez powodów faktur podlegała zmniejszeniu, zgodnie z § 6 ust. 2 umowy, o ryczałtową kwotę w wysokości 0,8% wartości brutto przedmiotu umowy z tytułu opłat za media i organizację placu budowy (393,30 zł), co zostało już potrącone przez powodów przed wniesieniem pozwu (39.968,24 zł – 393,30 zł = 39.574,94 zł).

Sąd mając również na uwadze treść § 13 ust. 1 zawartej umowy, w którym strony ustaliły zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 10% wartości brutto przedmiotu umowy – utworzone poprzez zatrzymanie kwoty z każdej faktury podwykonawcy, od kwot wskazanych na fakturach odjął kwotę 3.996,82 zł. Dlatego też Sąd zasądził na rzecz powodów z tytułu obu faktur jedynie kwotę 35.578,12 zł, oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

W ocenie Sądu za niezasadny należało uznać zarzut strony pozwanej co do braku wymagalności roszczenia z uwagi na brak załączenia przez powodów do wystawionej faktury dokumentów rozliczeniowych ani raportu z postępu robót.

Przede wszystkim wskazać należy, iż nie sposób uznać, iż powodowie nie przedłożyli kompletu dokumentacji powykonawczej. Okoliczność ta została potwierdzona również przez powódkę podczas jej przesłuchania. Ponadto z pisma powodów z dnia 28 sierpnia 2012 r. wynika, iż w tym dniu dokumenty te zostały przedłożone generalnemu wykonawcy.

Niezależnie od powyższego zarzut strony pozwanej nie zasługiwał by na uwzględnienie również z tego względu, że ustalenia pomiędzy generalnym wykonawcą a powodami w zakresie sposobu zapłaty wynagrodzenia, pozostają bez znaczenia dla odpowiedzialności inwestora za dług generalnego wykonawcy wynikającej z art. 647¹ § 5 k.c. Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego, Politechnika nie była stroną umowy głównej, a jedynie wyraziła zgodę na podwykonawstwo tej umowy przez firmę powoda. Oznacza to, że przesłanie dokumentacji technicznej, która winna

była być załączana do faktury, generalnemu wykonawcy (raportów z postępu robót, dokumentów rozliczeniowych itd.), nie było warunkiem koniecznym do wypłaty wynagrodzenia, bowiem obowiązek zapłaty za wykonane prace powstał z chwilą odbioru obiektu, co bezspornie nastąpiło. Jak stwierdził Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z 17.12.2009 r. (sygn. akt I ACa 874/09, LEX nr 628223), z chwilą odbioru obiektu objętego umową o roboty budowlane realizuje się prawo wykonawcy do zapłaty na jego rzecz wynagrodzenia za wykonane prace stosownie do przepisu art. 647 § 1 k.c. Prawa tego nie niweczy nawet, co do zasady, stwierdzenie w protokole odbioru, że roboty te dotknięte są usterkami, nawet, gdyby strony w umowie poczyniły odmienne zastrzeżenie.

Przepis art. 647¹ § 5 k.c., będący podstawą odpowiedzialności strony pozwanej statuuje ustawową bierną solidarność o charakterze gwarancyjnym w postaci odpowiedzialności ex lege za cudzy dług, co jest odstępstwem od zasady prawa obligacyjnego, zgodnie z którą skuteczność zobowiązań umownych ogranicza się do stron zawartego kontraktu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2011, IV CSK 293/10, LEX nr 1111016). Odpowiedzialność gwarancyjna inwestora powstaje nie z mocy umowy, lecz ustawy, z mocy ww. przepisu szczególnego. O wymagalności świadczenia inwestora należnego podwykonawcy nie mogą decydować warunki wynikające z umowy łączącej go z wykonawcą, lecz fakt zrealizowania umowy łączącej podwykonawcę z wykonawcą, tj. wykonanie robót.

Następstwem zgody inwestora – Politechniki (...) - na zawarcie umowy między wykonawcą a podwykonawcą (powodami) było powstanie po jego stronie ustawowej, solidarnej odpowiedzialności za cudzy dług. Odpowiedzialność ta ma charakter gwarancyjny, a powstając z mocy przepisu szczególnego, prowadzi do dodatkowej gwarancji uzyskania świadczenia przez wierzyciela. Istotną cechą tej solidarności nie jest zobowiązanie inwestora do spełnienia świadczenia, tylko ponoszenie przez niego odpowiedzialności za zapłatę wynagrodzenia przez wykonawcę. Inwestor nie jest współdłużnikiem w wykonaniu zobowiązania. Wynikają stąd znaczące różnice sytuacji prawnej inwestora i wykonawcy, w szczególności ich obowiązki nie muszą być identyczne, a stosunki wewnętrzne wynikające z umowy inwestor - wykonawca oraz postanowienia wykraczające poza świadczenie ciężące na wykonawcy z umowy wykonawca - podwykonawca pozbawione są znaczenia prawnego dla przedmiotu i zakresu odpowiedzialności inwestora.

Podkreślić przy tym należy, że powodem niewypłacenia powodom przez generalnego wykonawcę wynagrodzenia nie była niekompletność dokumentów, mających zgodnie z umową stanowić podstawę wypłaty wynagrodzenia, lecz - brak środków finansowych i postawienie tego podmiotu w stan upadłości. Nie ulega również wątpliwości, że w wyniku wykonanych przez powodów prac nastąpiło przysporzenie majątkowe po stronie pozwanej Politechniki (...). Zasłanianie się zatem przez inwestora brakiem dokumentów, pomimo bezusterkowego wykonania robót przez podwykonawcę, stwierdzonego protokołem odbioru, jest sprzeczne z celem przepisu art. 647¹ § 5 k.c., u powstania którego legła ochrona podmiotów procesu budowlanego, które są uzależnione od całego łańcucha płatności za wykonane prace. Przepis ten został skonstruowany wobec coraz częstszych przypadków na rynku budowlanym nieregulowana lub nieterminowego regulowania należności za wykonane prace, wykonywanych w szczególności przez małych i średnich przedsiębiorców, których kontrahentami są wykonawcy, na ogół duże przedsiębiorstwa budowlane - spółki akcyjne lub z ograniczoną odpowiedzialnością, następnie ogłaszające upadłość lub co najmniej wnoszące o wszczęcie postępowania układowego (por. A. Domasiewicz Komentarz do zmiany art.647¹ Kodeksu cywilnego wprowadzonej przez Dz.U. z 2003 r. Nr 49 poz.408 LEX 2003).

Dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy nie miał również znaczenia podniesiony przez stronę pozwaną zarzut potrącenia wierzytelności z tytułu kar umownych. Strona pozwana, jako dłużnik solidarny, mogła bronić się bowiem jedynie zarzutami, które przysługują jej osobiście względem powoda, jak również tymi, które ze względu na sposób powstania lub treść zobowiązania są wspólne wszystkim dłużnikom (art. 375 § 1 k.c.). Roszczenie o zapłatę przez powoda kar umownych ustalonych w umowie z dnia 29 marca 2012 r. przysługiwać mogło jedynie jego kontrahentowi, tj. spółce (...), a zatem zgłaszanie przez stronę pozwaną zarzutów w tym zakresie było niedopuszczalne. Strona pozwana nie mogła w szczególności złożyć oświadczenia o potrąceniu wierzytelności z tytułu kar umownych, albowiem potrącenie jest możliwe tylko, gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami (art. 498 § 1 k.c.).

Orzeczenie w kwestii odsetek znajduje podstawę w treści przepisu art. 481 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Wskazać przy tym należy, iż brak było podstaw do zasądzenia odsetek zgodnie z żądaniem pozwu, albowiem nie sposób uznać, iż strona pozwana pozostawała w opóźnieniu z zapłatą kwot, na jakie opiewały faktury już w dniu ich wymagalności. Solidarna odpowiedzialność wynikająca z art. 647¹ § 5 k.c. obejmuje bowiem jedynie należność główną, a zatem wynagrodzenie, a ponadto dolegliwy i wyjątkowy charakter wprowadzonej ustawą odpowiedzialności solidarnej inwestora i wykonawcy, zdaniem Sądu nie pozwalają na stosowanie wykładni rozszerzającej jej zakres i objęcia nią także należności ubocznych. Wniosek taki jednoznacznie wynika z literalnego brzmienia tego przepisu. Ponadto niejednokrotnie pogląd taki wyrażany był w orzecznictwie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2012 r., IV CSK 91/12). Nie oznacza to jednak, iż podwykonawca nie ma prawa domagać się od inwestora odsetek za jego opóźnienie w zapłacie, w którym pozostaje, jeżeli nie spełni świadczenia niezwłocznie po wezwaniu go do zapłaty.

Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe rozważania, w punkcie I., należało ostatecznie zasądzić od strony pozwanej na rzecz powodów kwotę 35.578,12 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 11 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty. Sąd przyjął 11 grudnia 2013 r. jako termin początkowy naliczania odsetek ustawowych, bowiem w dniu 10 grudnia 2013 r. stronie pozwanej doręczony został nakaz zapłaty wydany w postępowaniu upominawczym wraz z odpisem pozwu i przynajmniej od tej daty strona pozwana wiedziała o roszczeniu powoda o zwrotu kwoty. Powodowie nie dołączyli zaś zwrotnego potwierdzenia doręczenia wezwania do zapłaty, aby w ten sposób określić datę pozostawania w opóźnieniu przez stronę pozwaną.

Sąd nie podzielił przy tym zarzutu strony pozwanej co do tego, iż powodowie nie sprecyzowali, w jaki sposób powyższa kwota ma być zasądzona, co miałyby przesądzać o oddaleniu ich powództwa. Powodowie są współnikami spółki cywilnej, a powyższa wierzytelność powstała w ramach prowadzonej przez nich działalności, dlatego też kwotę należało zasądzić na ich rzecz bez dalszego wskazywania solidarności, czy odpowiedzialności in solidum. Zgodnie z art. 369 k.c. zobowiązanie jest solidarne, jeżeli to wynika z ustawy lub z czynności prawnej. Powodowie nie powoływali się na jakąkolwiek czynność prawną, z której wynikałaby ich solidarność jako wierzycieli. Solidarności takiej nie przewiduje także ustawa, a solidarna odpowiedzialność współników spółki cywilnej wynikająca z art. 864 k.c. dotyczy jedynie zobowiązań współników. Wskazany przepis nie stanowi zaś podstawy solidarności współników jako wierzycieli.

W punkcie II. Sąd na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. umorzył postępowanie w części, tj. co do odsetek żądanych w pozwie do dnia 5 września 2012 r. uznając cofnięcie za dopuszczalne, stwierdzając, że brak jest okoliczności wskazujących, aby ta czynność procesowa była sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzała do obejścia prawa (art. 203 § 1 i § 4 k.p.c.).

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 100 zd. pierwsze k.p.c., mając na względzie, że wobec częściowego uwzględnienia powództwa koszty powinny zostać stosunkowo rozdzielone.

Niezbędne koszty poniesione przez powodów do celowego dochodzenia swoich praw wynosiły 4.413 zł i obejmowały opłatę od pozwu w wysokości 1.979 zł, wynagrodzenie radcy prawnego w wysokości 2.400 zł (§ 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu - tekst jednolity – Dz.U. z 2013 r., poz. 490) oraz opłatę skarbową od pełnomocnictw w wysokości 34 zł. Sąd nie znalazł przy tym podstaw aby zasądzić na rzecz powodów dwukrotność wynagrodzenia pełnomocników. Po pierwsze występowali oni w sprawie jako współnicy spółki cywilnej, a ponadto drugi z pełnomocników zgłosił się do sprawy dopiero na ostatnim etapie postępowania – na ostatniej rozprawie i jedynie poparł stanowisko reprezentowane przez powodów w toku procesu, nie zgłaszając żadnych nowych wniosków ani twierdzeń.

Strona pozwana poniosła zaś koszty niezbędne do celowej obrony wynoszące łącznie 2.417 zł, obejmujące wynagrodzenie radcy prawnego w wysokości 2.400 zł oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

Biorąc zatem pod uwagę, że powództwo zostało uwzględnione w około 90 % (35.578,12 zł z 39.574,94 zł), a obie strony poniosły łącznie koszty w wysokości 6.830 zł, Sąd przyjął, że powodowie powinni ponieść koszty wynoszące 683 zł (10 % z 6.830 zł), a strona pozwana powinna ponieść koszty w wysokości 6.147 zł (90 % z 6.830 zł). Dlatego też powodom należał się od strony pozwanej zwrot kwoty 3.730 zł.